“Arbeidsomstandigheden van het personeel zijn de leeromgeving van leerlingen”

Nieuws woensdag 28 oktober 2026

Interview met Martine Thuysbaert en Tom Vuchelen

Martine Thuysbaert en Tom Vuchelen laten als nieuwe adjunct-provinciaal secretarissen – samen met provinciaal secretaris Hocine Trari – ACOD Onderwijs Antwerpen iedere dag draaien. In dit interview blikken ze terug op hun ervaringen als leerkracht en vakbondsafgevaardigde en vertellen ze hoe die ervaringen hun werk vandaag bij de vakbond vormgeven.

Hoe is jullie loopbaan in het onderwijs en bij de ACOD tot nu toe verlopen?

Tom Vuchelen: “Dat is vrij eenvoudig. Ik wist al in mijn eerste week secundair onderwijs dat ik leerkracht wilde worden. Via omwegen ben ik dan toch in het onderwijs terechtgekomen. Ik heb eerst een tijd in het buitenland gewoond en andere dingen gedaan, maar bij mijn terugkeer naar België wist ik het opnieuw zeker. Ik heb in Mechelen de lerarenopleiding Engels, Geschiedenis en Informatica gevolgd en ben daarna aan de slag gegaan in het Technisch Atheneum van Brasschaat als leerkracht geschiedenis en Engels. Later heb ik een master in de geschiedenis behaald. Op een gegeven moment kreeg ik de vraag of ik afgevaardigde wilde worden. Dat heb ik enkele jaren gedaan, tot Lars Vansanvoort me vroeg om naar hier te komen als stafmedewerker.”

Martine Thuysbaert: “Ik ben niet meteen in het onderwijs gestart. Op latere leeftijd heb ik nog een bijkomend diploma bachelor in het basisonderwijs behaald. Daarna ben ik onmiddellijk gaan lesgeven en werd ik meteen actief als vakbondsafgevaardigde. Op een keer vroeg Uwe Rochus me om bij ACOD Onderwijs in te springen voor een zieke collega. Ondertussen meer dan tien jaar later ben ik hier nog steeds met veel plezier en is mijn takenpakket alleen maar uitgebreid.”

Welke ervaringen van voor de klas nemen jullie mee naar het syndicaal werk?

Tom Vuchelen: “Dat zit deels vervat in wat ik altijd als stafmedewerker benadrukt heb: de arbeidsomstandigheden van het onderwijspersoneel vormen de leeromgeving van de leerlingen. Dat merk je heel duidelijk op school, bijvoorbeeld de week na een opendeurdag, wanneer telkens weer een pak meer personeelsleden ziek uitvalt. Dat is niet oké en het is een signaal: mensen worden zo hard onder druk gezet dat ze op een manier moeten recupereren en compenseren.
Dat bracht me tot het inzicht: als je vooraf redelijke, billijke afspraken maakt - zoals de regelgeving ook voorschrijft - dan hoeft dat niet zo te lopen. Met die insteek ben ik hier gekomen. Op mijn eigen school probeerde ik dat al, met vallen en opstaan en met wisselend succes. Bij de ACOD kan ik dat nu niet voor een school, maar voor honderden scholen doen: personeel en directies coachen en begeleiden, zodat de vraag naar inzet van alle kanten evenwichtig blijft. Zo voelen mensen niet de nood om via omwegen compensatie of rust te zoeken.
We weten allemaal hoeveel mensen bijvoorbeeld ouderschapsverlof aanvragen, niet per se voor de kinderen, maar gewoon om hun werk op school gedaan te krijgen. Mensen zijn bereid loon in te leveren, minder voor de klas te staan, puur om de administratie te kunnen bijhouden. Dat is absurd. Dat heb ik als afgevaardigde op school geleerd.”

Vanwaar uw syndicaal engagement, Martine?

Martine Thuysbaert: “Voor mij steunt syndicalisme vooral op rechtvaardigheid en open communicatie, twee waarden die ik zelf hoog in het vaandel draag. Vanuit die ingesteldheid is de vakbond voor mij een ideaal instrument om daaraan concreet te werken.”

Hoe zijn jullie taken en bevoegdheden verdeeld?

Martine Thuysbaert: “We zijn allebei adjunct-secretaris, maar ieder vooral in een eigen regio. Ik ben verantwoordelijk voor de entiteit Mechelen. Alle scholen in de regio Mechelen vallen dus onder mijn bevoegdheid.”

Tom Vuchelen: “Voor mij zijn dat grosso modo de arrondissementen Antwerpen en Turnhout, wat wij het gewest Antwerpen-Kempen noemen. Inhoudelijk verschilt onze taak eigenlijk niet. We doen allebei aan bijstand in alle materies. We ondersteunen elkaar wel voortdurend. Als de een ergens niet kan zijn, springt de ander in. Bij vragen van leden wordt het wel iets complexer, als iemand in het ene gewest woont en in het andere werkt, maar algemene vragen beantwoorden we sowieso voor iedereen. Daarnaast kunnen we ook altijd terugvallen op de kennis en ondersteuning van onze stafmedewerkers.”

Wat doe jullie het liefst: contact met leden, onderhandelen, acties organiseren, regelgeving bestuderen…?

Tom Vuchelen: “Eigenlijk doe ik dat allemaal even graag, het hoort nu eenmaal bij de job. Maar als historicus van opleiding heb ik wel een bijzondere affiniteit met bronmateriaal. Het is heel boeiend wanneer een lid met een vraag komt waarbij je aanvoelt ‘dit klopt niet’ en je dan de loonbrieven, e-mails van de directeur, het loopbaanoverzicht erbij haalt en bijna als een historicus gaat puzzelen wat er precies gebeurd is. Vaak blijkt dan dat woorden anders gebruikt of uitgelegd zijn dan bedoeld, wat tot verwarring leidt.
De administratieve taal in het onderwijs zorgt sowieso voor veel verwarring, niet alleen bij personeelsleden, maar ook bij directies, scholengroepen en soms in de vakbond zelf: over welk exact verlofstelsel gaat het nu, wat zijn de voorwaarden…?”

Op welke dossiers willen jullie in de toekomst vooral inzetten?

Martine Thuysbaert: “Het gemeenschappelijk belang van onze sector blijven behartigen en de rechten van onze leden blijven bewaken.”

Tom Vuchelen: “Zeker. Ik denk dat de meeste winst te behalen valt bij het voorkomen van problemen. Als je mensen goed informeert over hun rechten en hen leert waarop ze moeten letten - bijvoorbeeld: controleer je eerste loonbrief van het schooljaar op anomalieën - dan vermijd je dat je vijf, zes maanden later dingen retroactief moet rechtzetten.
Datzelfde geldt voor directies en HR-diensten van scholengroepen: voorkomen is beter dan genezen. Beter vooraf goed nadenken over hoe je nieuwe regelgeving zal implementeren, dan achteraf iets moeten terugdraaien dat niet in het voordeel is van personeel of leerlingen.”

Wat zouden jullie graag over vijf jaar bereikt hebben?

Tom Vuchelen: “Er heerst veel onzekerheid op de werkvloer. Onderwijsprofessionals worden voortdurend geconfronteerd met uitspraken van ministers en met berichtgeving waarop ze weinig vat hebben.
Het zou mooi zijn als secretarissen - dat is niet enkel een taak voor ACOD Onderwijs Antwerpen of voor de ACOD in het algemeen, maar voor alle vakbonden samen - wat rust kunnen brengen. Als we samen wat zekerheid kunnen teruggeven. De voorbije maanden hebben veel mensen het onderwijs verlaten, puur door de onzekerheid die in de media wordt aangewakkerd, zonder doordachte, constructieve gesprekken vooraf. Als we die rust kunnen creëren - voor onderwijsprofessionals en leerlingen - dan hebben we iets moois bereikt.”

Martine Thuysbaert: “Ik denk dat ik me daarbij kan aansluiten: rust en duidelijkheid. En daarnaast dat we als vakbond niet enkel gezien worden als ‘de stakers’, maar als mensen die rechten en plichten behartigen en constructief kunnen meedenken, niet als diegenen die altijd autobanden in brand steken. Dat we van dat beeld gezuiverd worden en dat we onze vakbond in een positiever daglicht kunnen stellen dan nu vaak in de media gebeurt.”